

Мельниченко В. В.,
магістрантка,
Запорізький національний
технічний університет

СПЕЦИФІКА ВИСВІТЛЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ У ГАЗЕТІ «ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ»

На думку Д. С. Ліхачова, «культура – це створене людиною матеріальне й духовне середовище перебування, а також процеси створення, збереження, поширення й відтворення норм і цінностей, що сприяють піднесенню людини й гуманізації суспільства» [2]. Культура генерує нові програми діяльності, поведінки і спілкування, які породжують реальні зміни в житті суспільства, реалізуючись у відповідних видах і формах людської активності [5, 143]. Недостатньо вивчені питання висвітлення культурної проблематики, а також сьогодення соціально-політична ситуація (зокрема, інформаційна війна, глобалізація, збільшення впливу чужих культурних концептів), зумовлюють необхідність продукування якісного національного продукту, що буде сприяти зміцненню держави, формуванню національної свідомості, любові до України, свого народу, шанобливого ставлення до своєї культури, здатності зберегти свою національну ідентичність. Саме тому тема культурної проблематики є *актуальною*.

Метою роботи є аналіз особливостей висвітлення культурної тематики на шпальтах газети «Дзеркало тижня». Об'єктом дослідження є суспільно-політична газета «Дзеркало тижня» (за 2016 р.). Предмет дослідження – культурна проблематика на сторінках видання «Дзеркало тижня».

Аудиторія через посередництво журналіста як транслятора культурних цінностей отримує уявлення про вірування та вподобання людей у різних національних культурах, про моральні і правові норми, міфологічні, літературні і художні образи та інші культурні зразки. З одного боку, ЗМІ дають можливість прилучитися до культурних цінностей широких мас, посилюють інтернаціоналізацію культури і суспільного життя в цілому. А з іншого боку, фактично контролюють всю нашу культуру, пропускаючи її через свої фільтри, виокремлюють певні елементи, знецінюючи інші [3]. ЗМІ не обмежуються роллю нейтральних «трансляторів» зразків високої культури. Журналісти визначають тематику, обсяг, час виходу публікацій у світ, самостійно виносять оцінки тим чи іншим творам мистецтва, тим самим формуючи, приховано чи явно, культурні тенденції, норми і цінності, інтерес до певних культурних явищ [4].

«Дзеркало тижня» – український суспільно-політичний тижневик, одне з найвпливовіших аналітичних видань в Україні. Газета була заснована у Києві 1994 року як російськомовне видання під назвою «Зеркало недели». На сьогодні редактором газети є Юлія Мостова. Видання входить до трійки лідерів всеукраїнського рейтингу тижневих громадсько-політичних газет [1]. Публікації в тижневику віддзеркалюють політичні, економічні, соціально-культурні події в Україні. Видання, яке має вже досить довгу історію, чималу увагу приділяє культурологічній тематиці. У рубриці «Культура» друкуються багато авторів, серед яких найбільшу кількість матеріалів мають: редактор новин Олег Вергеліс, журналісти Катерина Костантинова, Леся Ільєнко, Ганна Пароваткіна, трохи рідше друкуються Любов Журавльова, Оксана Загайкало, Василь Худицький, Дмитро Дроздовський, Антон Філатов.

У газеті найбільшу кількість журналістських творів присвячено театральному мистецтву, літературі, художньому мистецтву. Досить популярною у виданні є також тема кіномистецтва. Найбільш розповсюдженими жанрами, у яких висвітлюються різні питання культури, є рецензія, огляд, рейтинг. У тижневику за 2016 рік вміщено незначну кількість матеріалів, що присвячені танцювальному мистецтву. Зрідка друкують тексти, присвячені архітектурі, історії, скульптурі, музиці. Серед найпопулярніших жанрів, які використовують журналісти у висвітленні культурної тематики є також інтерв'ю, нарис, стаття, огляд, рецензія, репортаж, анонс. Майже всі матеріали присвячені певній події або визначній даті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дзеркало тижня : [сайт]. – Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/>
2. Лихачёв Д. С. Декларация прав культуры / Д. С. Лихачёв. – Режим доступа : <http://www.lihachev.ru/lihachev/deklaratsiya/123/>
3. Моль А. А. Социодинамика культуры / А. А. Моль. – М. : Прогресс, 1973. – 407 с.
4. Перевалов В. В. Культурформирующая деятельность журналистики (Условия и факторы оптимальной реализации культурформирующих функций СМИ) : дис... канд. филол. наук / В. В. Перевалов. – М. : Московский университет, 2003. – 220 с.
5. Шкондина М. В. Проблематика СМИ : учеб. пособие для студентов вузов / М. В. Шкондина, Г. С. Вычуба, Т. И. Фролова. – М. : Аспект Пресс, 2008. – 316 с.